

Beste leerlingen, collega's, ouders en betrokkenen,

We zijn bij elkaar gekomen voor de plaatsing van een 'Stolperschwelle', een drempel in de openbare ruimte waar je als passant bij wijze van spreken tegen aan kunt lopen, over kunt struikelen, met de bedoeling om tot denken aan te zetten.

Mijn naam is Susanne Lippert, ik ben de rector van het deze school en ik heet alle aanwezigen van harte welkom.

Stolpersteine worden geplaatst bij het laatste vrijwillige verblijfadres van een slachtoffer van het nationaalsocialisme. Een Stolperschwelle herdenkt een groep slachtoffers en de gebeurtenis waar zij slachtoffer van zijn geworden.

Met déze Stolperschwelle herdenken wij dat op 1 november 1940 vijf Joodse docenten werden ontslagen en op 1 september 1941 ten minste 65 leerlingen vanwege hun joodse afkomst werden gedwongen de school te verlaten. Het Barlaeus heeft tot doel om een kind te vormen op grond van zijn intellectuele vermogens en ongeacht zijn afkomst. De maatregelen van de bezetter waren een directe aanval op de kernopdracht van de school. Deze gebeurtenis weegt des te zwaarder omdat we weten dat velen niet meer zijn teruggekomen.

De door de Duitse bezetting ingestelde wetten werden door het Barlaeus Gymnasium opgevolgd, zonder verzet of spijtbetuiging naar de slachtoffers. Ook na de oorlog heeft het Barlaeus weinig aandacht geschonken aan het feit dat Joodse docenten en leerlingen de toegang tot de school werd geweigerd.

De toenmalige opstelling van de school vervult ons met spijt. De school heeft de verantwoordelijkheid om collega's en leerlingen, alle leden van de gemeenschap, waar dat kan te beschermen tegen groot onrecht. Daarin faalde de school. Dat schrijnt, en dat geeft ons een blijvende opdracht voor nu en in de toekomst.

Onze leerlingen hebben aan een kunstproject gewerkt voor de plaatsing van de Stolperschwelle. In de joodse traditie worden geen bloemen te herdenking gelegd maar een steen. Onze leerlingen hebben voor elk van de 70 slachtoffers een steen gemaakt. Ze hebben met een speciale techniek een afbeelding op de steen gezet, een afbeelding van iets wat betekenisvol kan zijn geweest voor het slachtoffer. Na de onthulling leggen de leerlingen hun steen bij de Stolperschwelle neer.

Nu zou ik graag de burgemeester van Amsterdam willen vragen om de Stolperschwelle te plaatsen.